

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Proposed Policy for School Administration in Digital Era Toward Sustainable
Development of The Secondary School Under the Secondary Educational
Service Area Office in The Northeastern Region

เฉลิมพร ราศรีชัย¹, ศักดินาภรณ์ นันท์² และ สุขุม พรหมเมืองคุณ³
Chalermporn Rasrichai¹, Sakdinaporn Nuntee² and Sukhum Prommuangkun³

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Development Administration, Loei Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, Email: cheetah.ying@gmail.com¹

Received: 2024-4-30; Revised: 2024-11-25; Accepted: 2024-11-30

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ 3) ตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้างานเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1,088 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย และวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากค่ามากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มีค่า 2) ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3) ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 4) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามลำดับ

2. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มี 12 เป้าหมาย 52 แนวทางของนโยบาย 39 กลไกของนโยบาย

3. ผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: ข้อเสนอเชิงนโยบาย, การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล, การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

This Article aimed to study 1) study current conditions, desirable conditions, and modified priority need indexes of the school administration in the digital era toward sustainable development of the secondary school under the Secondary Educational Service Area Office in the Northeastern Region; 2) formulate the proposed policy for school administration in the digital era toward sustainable development; and 3) validate and evaluate the proposed policy for school administration in the digital era toward sustainable development. Mixed Method was a research design. The research area was the secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office in the Northeastern Region. The sample comprised school directors, the heads of Academic Affairs, the heads of Information technology, and the school board of the secondary schools, amount 1,088 people by Multi-stages random sampling. The data collection instruments included a semi-structured interview and questionnaires. Analyzed the quantitative data by frequency distribution, percentage, mean, range, and modified priority need Index (PNI_{modified}). Analyzed qualitative data by content analysis.

The results found that:

1) The overall current condition of the school administration in the digital era toward sustainable development was at a moderate level. The overall desirable condition was at the highest level, The Priority Needs Index, ranked from highest to lowest was as follows: 1) Learning management in the digital era, 2) Technology administration for school in the digital era. 3) Learning management development for teachers in the digital era, and 4) School administration system development in the digital era, respectively.

2. The proposed policy for school administration in the digital era toward sustainable development had twelve goals, fifty-two policy means, and thirty-nine policy mechanisms.

3. The overall result of validation and evaluation of the proposed policy for school administration in the digital era toward sustainable development was at the highest suitable level.

Keywords: Proposed Policy, School Administration in Digital Era, Sustainable Development

บทนำ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 17 ประการ ทำให้ประเทศไทยได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 – 2580) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม รากฐานทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน” โดยยกระดับคุณภาพหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ในส่วนด้านการศึกษาได้กำหนดในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อที่ 4 คือ

ให้จัดการศึกษาแก่เด็กเยาวชนทุกคน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษา รวมทั้งสร้างเสริมโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากรายงานการประชุมเวทีเศรษฐกิจโลกปี 2020 กลับชี้ให้เห็นว่าประชากรไทยที่มีทักษะด้านดิจิทัลมีอยู่เพียงร้อยละ 54.9 และยังคงมีปัญหาในการเตรียมกำลังแรงงานเพื่อรองรับทักษะการทำงานในอนาคตอยู่ที่อันดับ 89 จาก 140 ประเทศ สอดคล้องกับรายงานผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการ ในปี 2564 พบว่า ประเทศไทยมีสมรรถนะทางด้านดิจิทัล ลำดับที่ 39 จาก 63 ประเทศที่เข้าร่วมโครงการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) และจากรายงานสภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล ได้ให้ข้อค้นพบปัญหาทางด้านความรู้/ทักษะสำหรับโลกยุคดิจิทัล ประเทศไทยไม่สามารถปฏิรูปการจัดการศึกษาของตนให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ จะถูกทอดทิ้งให้ล้าหลังตกต่ำลง ประชากรจะตกงานและยากจนเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) จากปัญหาดังกล่าวเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

การจัดการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “มุ่งจัดการศึกษาให้ประชากรทุกช่วงวัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เน้นศักยภาพในการประกอบอาชีพ และรักษาสิ่งแวดล้อม หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเองภายในปี พ.ศ. 2579 (สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2563) ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาค้นพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัย เพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วย ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องมีการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาให้ประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันและพัฒนาประเทศเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ต้องนำเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
3. เพื่อตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับได้ดังนี้

1. แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับการวิจัยเชิงนโยบาย

ธน วงษ์จินดา (2556) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง แนวคิด ข้อความที่บอกทิศทางหรือเป้าหมายขององค์การ ซึ่งผู้บริหาร บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติงานให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Knezevich (1984) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง ข้อความที่ให้แนวทาง (Guideline) สำหรับการพัฒนาและการดำเนินงานของหน่วยงานหรือแผนงาน (Program) ซึ่งสะท้อนให้เห็นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ถึงหลักการพื้นฐานหรือความเชื่อถือของผู้รับผิดชอบสำหรับหน่วยงานหรือแผนงานนั้น ๆ

McNichols (1977) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง การตัดสินใจที่มีความฉลาดและหลักแหลม กล่าวคือ เป็นการกระทำที่ไตร่ตรองและลึกซึ้งของผู้บริหารระดับสูง

Terry (1977) กล่าวว่า นโยบาย คือ หลักและวิธีการปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวทางดำเนินการที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปโดยถูกต้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป นโยบาย หมายถึง หลักการและแนวทางในการปฏิบัติที่บุคลากรในองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรกำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

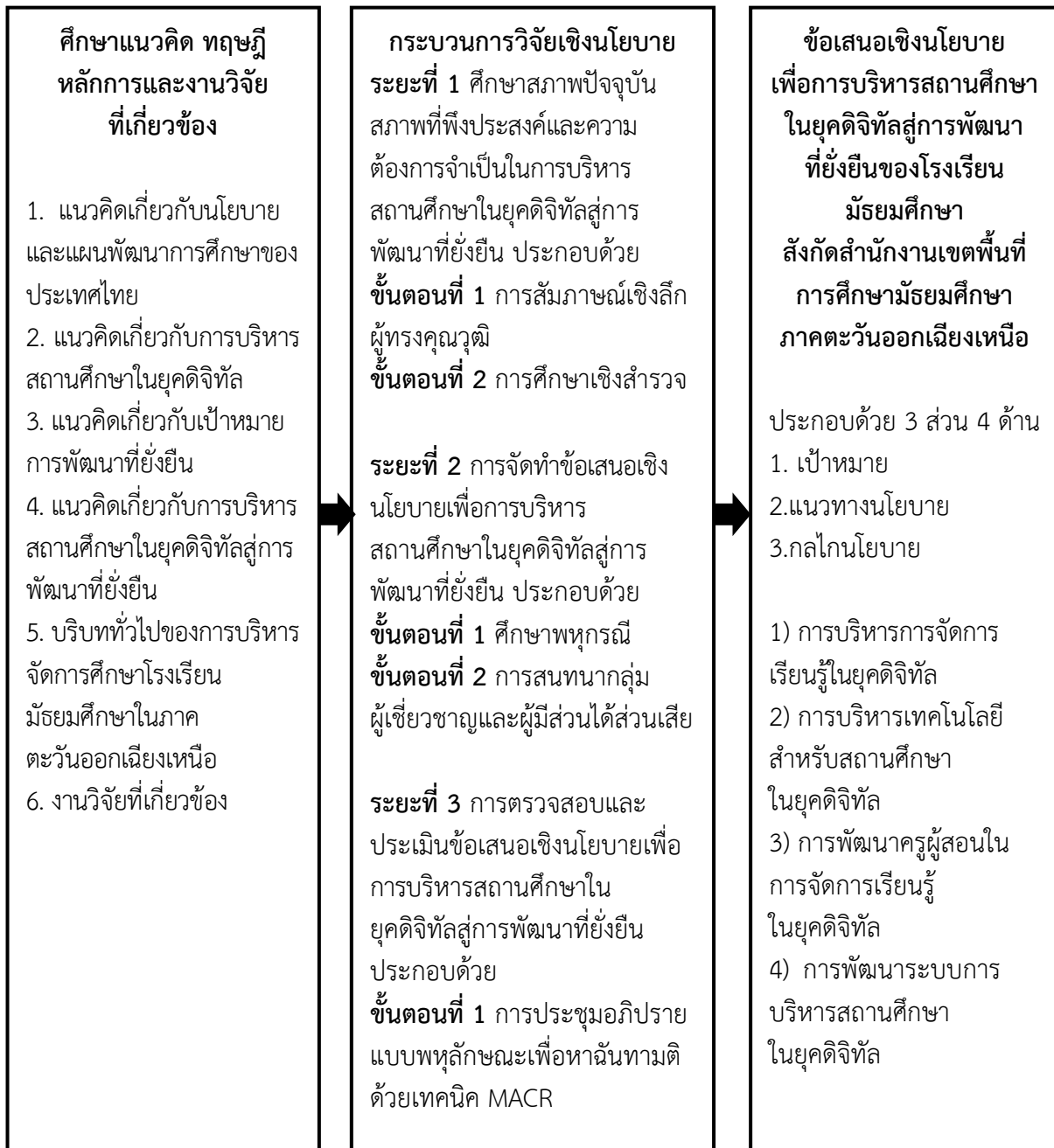
สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560) กล่าวว่า การกำหนดภาระงานหรือขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรปรับให้มีความยืดหยุ่น และให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่จะต้องมุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาที่ได้ปรับจากงานบริหารสถานศึกษา 4 งาน ได้ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมในสถานศึกษา

ภาพที่ 1 งานบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
ที่มา: สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงนโยบาย ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 933 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2564) ผู้วิจัยได้กำหนดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stages Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 272 โรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้างานเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวมเป็น จำนวน 1,088 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาพฤติกรรม การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. แบบสอบถาม ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) และการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติด้วยเทคนิค MACR

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีการบันทึกข้อมูลทั้งแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์

2. การศึกษาเชิงสำรวจ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่มีการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ครอบคลุมโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวม 1,088 คน

3. การศึกษาพหุกรณี ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้างานเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศรางวัล OBEC AWARDS ระดับชาติ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2562 โดยการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 3 โรงเรียน

4. การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีการบันทึกข้อมูลทั้งแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์

5. การประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติด้วยเทคนิค MACR ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประเมินตรวจสอบและยืนยันร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รอบ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย และวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามลำดับ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยรวมรายด้าน

ด้าน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น (PNI)	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	(I - D) / D	
1. การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	2.87	0.53	4.86	0.27	0.409	1
2. การบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	3.25	0.30	4.71	0.22	0.301	2
3. การพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	3.43	0.31	4.88	0.25	0.297	3
4. การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	3.42	0.33	4.76	0.19	0.281	4
รวม	3.24	0.25	4.80	0.21	0.320	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$, S.D.=0.25) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.21) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.320 (PNI_{modified} =0.320) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (PNI_{modified} =0.409) รองลงมา คือ ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (PNI_{modified} =0.301) ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (PNI_{modified} =0.297) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (PNI_{modified} =0.281) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 12 เป้าหมาย 52 แนวทางของนโยบาย 39 กลไกของนโยบาย ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

เป้าหมายที่ 1 ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ประกอบด้วย 8 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ครอบคลุมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) สถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 3) สถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ (LMS) ในการจัดการเรียนรู้หรือห้องเรียนกลับด้าน 4) สถานศึกษามีระบบส่งเสริมการเรียนรู้ (Course Tools) และมีระบบการสร้างบทเรียน 5) สถานศึกษาบูรณาการระบบบริการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ระบบเปิด 6) สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย 7) สถานศึกษาสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับชุมชน หน่วยงาน องค์กร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเกิดนวัตกรรมจากการเรียนรู้ 8) สถานศึกษามีระบบการทดสอบและการประเมินผล มีระบบคลังข้อสอบและรายงานผลและ 3 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล 2) สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนา

ผู้เรียนให้มีการสร้างองค์ความรู้และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 3) สถานศึกษาวางแผน ดำเนินงาน กำกับติดตาม และประเมินผลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้

เป้าหมายที่ 2 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 5 แนวทาง นโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลิตสื่อการเรียนรู้ทางดิจิทัลที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) สถานศึกษาสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และการสร้างอาชีพ 3) สถานศึกษาจัดระบบการให้บริการข้อมูล สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัลที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้บริการได้อย่างทั่วถึง 4) สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกอนาคต 5) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึงด้วยวิธีการที่หลากหลาย และ 2 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีการรู้ดิจิทัลและทักษะความฉลาดทางดิจิทัล สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเท่าทันและปลอดภัย 2) สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัลในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล ความฉลาดรู้สารสนเทศ ความฉลาดสื่อเพื่อการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เป้าหมายที่ 1 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาครอบคลุมทุกภารกิจและสนับสนุนภารกิจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับนโยบายปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2) สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่ทันสมัย 3) สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้บุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน 5) สถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาทั้งอุปกรณ์การจัดเก็บข้อมูล (Server) และบน Cloud Computing และ 4 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนัก เห็นความสำคัญ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 2) สถานศึกษาพัฒนาระบบ Big Data และ Analytics ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียม 3) สถานศึกษาพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data) เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายของสถานศึกษา 4) สถานศึกษาอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลและใช้ประโยชน์สูงสุด

เป้าหมายที่ 2 ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษามีความทันสมัย สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 แนวทางนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดหาและบริหารจัดการระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพียงพอกับผู้เรียน 2) สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ทุกแห่งในสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงเข้ากับระบบฐานข้อมูลการพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น 4) สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานรองรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบ DLIT DLTV และ ETV เพียงพอกับผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึง และ 3 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารเทคโนโลยีระบบบริหารจัดการพื้นฐาน ระบบปฏิบัติการ และระบบสนับสนุนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ ครอบคลุมทุกพื้นที่ 2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบาย

พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลการบริหารสถานศึกษาเข้ากับหน่วยงานอื่น 3) สถานศึกษาอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการดูแลระบบบริหารเทคโนโลยีของสถานศึกษา

เป้าหมายที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาพัฒนากลไกเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) สถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงและใช้บริการทางการศึกษา 3) สถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 4) สถานศึกษาปรับปรุงฐานข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และ 2 กลไกของนโยบาย ประกอบด้วย 1) สถานศึกษามีระบบฐานข้อมูลที่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณชน 2) สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน

เป้าหมายที่ 4 ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่มีความถูกต้องและปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประกอบด้วย 2 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมมาตรการการใช้จริยธรรมดิจิทัล กฎหมายดิจิทัลและมีการบริหารจัดการภัยคุกคามไซเบอร์ 2) สถานศึกษาส่งเสริมบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเพื่อคุ้มครองการใช้เทคโนโลยีและสื่อตามมาตรฐานความปลอดภัย และ 2 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและพัฒนาบุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับสิทธิเพื่อคุ้มครองการใช้เทคโนโลยีและสื่อตามมาตรฐานความปลอดภัย สามารถใช้ดิจิทัลเชิงสร้างสรรค์ปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ 2) สถานศึกษาอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในกฎหมายดิจิทัลและมีการบริหารจัดการภัยคุกคามไซเบอร์

3. ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

เป้าหมายที่ 1 ครูผู้สอนมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมกำหนดแนวในการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้เข้ารับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านสื่อเทคโนโลยี 3) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือเรียนรู้พร้อมนักเรียน (E-Teacher) 4) สถานศึกษาพัฒนาครูผู้สอนในการสร้างห้องเรียนออนไลน์ 5) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนในการใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการจัดเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล 3) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถใช้ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) 4) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

เป้าหมายที่ 2 การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้สู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม ประกอบด้วย 4 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีดิจิทัลสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูผู้สอน รวมถึงจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ 3) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้นำนวัตกรรมสร้างสรรค์ทางการศึกษาในรูปแบบสื่อดิจิทัล 4) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีการเผยแพร่นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เป็น Best Practice ในวงวิชาชีพ และ 4 กลไกของนโยบาย ประกอบด้วย 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายกำหนดทิศทางพัฒนาและเป้าหมายโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่การเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ที่ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ

2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายสนับสนุนทรัพยากรและสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายการศึกษาทางดิจิทัลในรูปแบบประชารัฐ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และพัฒนาครูผู้สอนในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล 4) สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนที่เป็นบุคคลต้นแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

เป้าหมายที่ 3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งภายในและต่างประเทศ ประกอบด้วย 4 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) สถานศึกษาพัฒนาระบบวิชาชีพครูด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษา และ 3) กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนที่เป็นบุคคลต้นแบบในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ 2) สถานศึกษาพัฒนาครูผู้สอนด้วยเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล 3) สถานศึกษาพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่หลากหลาย

4. ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เป้าหมายที่ 1 สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความพร้อมต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาครอบคลุมทุกภารกิจตามขอบข่ายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูล Big Data ให้สามารถใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย เป็นประโยชน์ 3) สถานศึกษาวางแผนการพัฒนาทั้งระบบ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ 4) สถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี และ 4) กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายเร่งรัดการเตรียมความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเท่าเทียมกัน 2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายสร้างโมเดลการบริหารจัดการที่ส่งเสริมศักยภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล 3) สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัลให้มีความรู้ ทักษะและจริยธรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล 4) ผู้บริหารในระดับการกำหนดนโยบายมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีความรอบรู้และสมรรถนะทางดิจิทัล

เป้าหมายที่ 2 สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาครอบคลุมทุกภารกิจตามขอบข่ายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาและสนับสนุนภารกิจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารสถานศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 3) สถานศึกษานำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่หน่วยงานต้นสังกัด 4) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และสมรรถนะเพื่อเป็นบุคคลแกนนำ (Smart Teacher) 5) สถานศึกษาอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และ 5) กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายเร่งรัดการเตรียมความพร้อมปฏิรูปกระบวนการทัศนในการทำงานและการให้บริการ เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาค ความเท่าเทียมการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการปฏิบัติงานโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล 3) ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนัก เห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบการ

บริหารสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัล มีความรอบรู้และสมรรถนะทางดิจิทัล มีความฉลาดทางดิจิทัล รวมถึงส่งเสริมพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจให้กับบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการประเมินผลการบริหารสถานศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียม ประกอบด้วย 4 แนวทางของนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานในระดับนโยบายเร่งรัดพัฒนาระบบการประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานในระดับนโยบายเร่งรัดพัฒนาทุนมนุษย์ในยุคดิจิทัลอย่างจริงจัง 3) ผู้บริหารในระดับการกำหนดนโยบายนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประเมินผลและพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งระบบ 4) สถานศึกษามีระบบการกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 3 กลไกของนโยบาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสื่อสารทางดิจิทัล สร้างวิถีดิจิทัลและวัฒนธรรมองค์กรทางดิจิทัลในเชิงสร้างสรรค์ 2) สถานศึกษาระดมทรัพยากรในการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สร้างความร่วมมือเครือข่ายทางดิจิทัลเพื่อสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง 3) สถานศึกษาเสริมสร้างจริยธรรมทางดิจิทัลและภูมิคุ้มกันทางดิจิทัลให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิค MACR

ประเด็นนโยบาย	ผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบาย				แปลผล
	กลุ่มนักวิชาการ		กลุ่มนักปฏิบัติ		
	\bar{X}	ค่าพิสัย	\bar{X}	ค่าพิสัย	
1. ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	85.18	8.30	96.40	8.75	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	84.82	8.70	95.96	7.50	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	84.67	9.36	95.78	8.12	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	84.31	10.04	94.14	9.57	มากที่สุด
รวม	84.75	9.10	95.57	8.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิค MACR โดยภาพรวมกลุ่มนักวิชาการมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 84.75 พิสัย = 9.10) กลุ่มนักปฏิบัติมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 95.57, พิสัย = 8.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมา คือ ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการ

เรียนรู้ในยุคดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามลำดับ

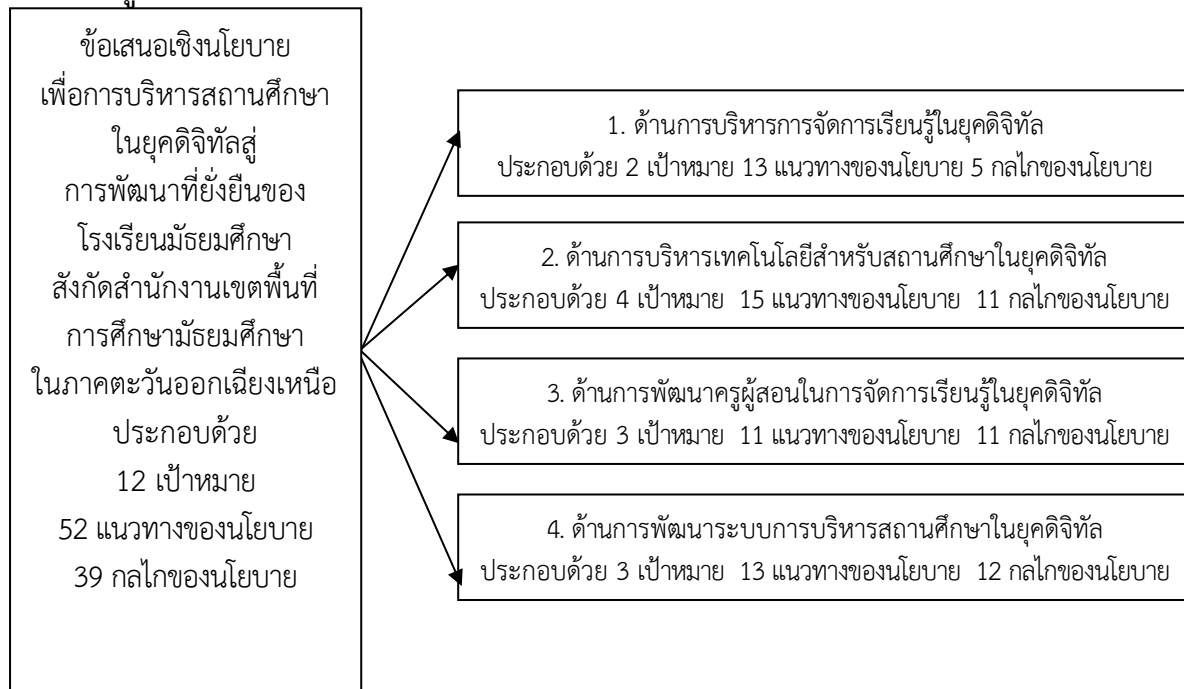
อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรกคือ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินรัตน์ จิตตสุโก (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันปัญหาด้านโครงสร้าง มีบุคลากรไม่เพียงพอตามโครงสร้างที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดด้านเทคโนโลยี ขาดอุปกรณ์ส่งเสริมด้านคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ ด้านวัฒนธรรมขาดการมีส่วนร่วม ด้านงานกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ยังเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมน้อย ขาดแคลนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูย้ายบ่อย สวัสดิการต่าง ๆ มีน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของธนาชัย อีร์พัฒน์วงศ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารภาครัฐ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรภาครัฐยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีดิจิทัลเท่าที่ควร อุปกรณ์ของเทคโนโลยีที่มีอยู่ยังไม่มี ความทันสมัยเท่าที่ควร การจัดเตรียมและการเชื่อมต่อข้อมูลขนาดใหญ่ของหน่วยงานภาครัฐยังไม่สมบูรณ์ครบ ด้าน ทำให้การใช้ข้อมูลยังไม่เกิดประโยชน์มากนัก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 12 เป้าหมาย 52 แนวทางของนโยบาย 39 กลไกของนโยบาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย เป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศไทยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ล้วนมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน นำไปสู่การออกแบบการวิจัยโดยใช้ การวิจัยเชิงนโยบาย (Policy research) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิระ พูลพิทักษ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในกาการวิจัยเชิงนโยบายที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาเชิงสำรวจ การศึกษาพหุกรณี การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติด้วยเทคนิค MACR จึงทำให้ข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นไปตามระเบียบวิธีการวิจัย จึงทำให้ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิระ พูลพิทักษ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2) ด้านการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3) ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 4) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย 12 เป้าหมาย 52 แนวทางของนโยบาย 39 กลไกของนโยบาย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพครู และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพของประเทศและของโลกต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 12 เป้าหมาย 52 แนวทางของนโยบาย 39 กลไกของนโยบาย เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้กำหนดเป้าหมายดังนี้ 1) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง 2) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษามีความทันสมัย 4) ครูผู้สอนมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 5) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ขอค้นพบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา โดยควรให้ความสำคัญกับด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เช่น การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชรินทร์ จิตตสุโภ. (2561). ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธนาชัย อีร์พัฒน์วงศ์. (2561). ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารภาครัฐ (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชญ วงษ์จินดา. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วชิระ พูลพิทักษ์. (2563). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศในราชกิจจานุเบกษา). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 การปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคดิจิทัล. นนทบุรี: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2564 (*Education in Thailand 2021*). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2563). แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2563-2565). อุดรธานี: สำนักงานศึกษาธิการภาค 10.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล *School Management in Digital Era*. พิษณุโลก: พิษณุโลกดอทคอม.
- Knezevich, S. J. (1984). *Administration of Policy Education*. 4th ed. New York: Harper and Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- McNichols, T. J. (1977). *Policy making and executive action*. New York: McGraw-Hill.
- Terry, G. R. (1977). *Principle of Management*. 7th ed. Homewood: Richard D. Train.